

Олександр Есаулов

ТАЄМНИЦЯ ВЕЛИКОГО СКАНЕРА

FOLIO

Дитячий світ

Олександр Есаулов

Таємниця Великого Сканера

«Фолио»

2013

Есаулов О. Ю.

Таємниця Великого Сканера / О. Ю. Есаулов — «Фолио»,
2013 — (Дитячий світ)

Великий Процесор отримує сигнал «SOS» з далекої планети Ц. Експедиція, до складу якої ввійшла донька Великого Процесора принцеса інформа, зникає. Хто може відправитися у далеку подорож? Адже треба не лише знайти експедицію, що зникла, а й допомогти мешканцям планети. А тут ще Рикпет з друзями теж зникають. Отака от халепа... Що ж робити? Для Великого Процесора залишається остання надія – Сергійко. І Сергійко починає діяти...

© Есаулов О. Ю., 2013

© Фолио, 2013

Содержание

Розділ 1	5
Розділ 2	10
Розділ 3	15
Розділ 4	20
Розділ 5	25
Розділ 6	29
Конец ознакомительного фрагмента.	30

Олександр Есаулов

Таємниця Великого Сканера

Розділ 1

Петрик шукав у столі диск. Як у будь-якого хлопчиська, у столі в нього був ідеальний порядок: у висувній шухляді лежало кілька викруток, п'ять старих, непотрібних дискет, які було шкода викинути, коробка сірників і складаний ніжик. Крім того, у самім куточку притулилися два носовички, що їх він уже другий тиждень забував віддати мамі в прання, кілька зошитів, котрі викинути було зовсім не шкода, але ж не можна, та ще в'язка ключів... Словом, перераховувати все, що лежало в його столі, можна без кінця, однак те, чого він конче потребував саме зараз, ніяк не бажало знаходитися.

– Та що ж це таке! – роздратовано вигукнув він. – Я ж чудово пам'ятаю, як тиждень тому поклав його саме сюди!

Петько засунув шухляду, подумав і знову її висунув, ніби від цього руху в шухляді міг з'явитися той клятий диск. Диск не послухався й не виник.

Захоплений пошуками, Петько зовсім перестав звертати увагу на екран монітора, й тільки глухий стукіт по склу змусив його глянути. Те, що він там побачив, викликало сум'яття: на екрані намалювалося зображення Неймовірної Крутизни, Цілковито Відпадного Боса, Господаря та Владики Заекрання, Жорстких Дисків, Чипів і Числень, пана Великого Процесора.

– Пане В-в-великий П-п-процесоре? – від хвилювання Петько навіть почав заникуватися.

– Саме він, друже Рикпете! – озвався той, кречучи та протискаючись крізь екран монітора.

Великий Процесор нагадав Рикпету ті часи, коли він зі своїми друзями воював з однією вельми шкідливою особою. Особа та, крім усіх своїх недоліків, мала ще й дар геніального програміста. Поки її не розклали на цифру, вона завдала всім, зокрема й Великому Процесору, безліч клопотів. Ім'я Рикпет дала Петькові саме вона, як і решті його друзів. Дмитрик виявився Кадимом, Славко – Васлою, а Наталя – Шанатою. Було це минулого літа. По тому трапилося ще чимало всіляких пригод, однак імена так і приклеїлися до дітей. Лесть мова заходила про Заекрання, пригоди оживали в пам'яті, й діти називали одне одного тільки цими не зовсім звичайними іменами.

– Радий бачити вас у гостях! Щиро кажучи, оце кого не чекав... Приємний сюрприз, пане Великий Процесоре!

– Можливо... Можливо... – промовив гість, як здалося Петькові, трішки сумно і схвилювано.

– Щось сталося, пане Великий Процесоре?

– Сам не знаю, – Великий Процесор розвів руками, – слово честі, не став би тебе турбувати. Хотів звернутися до Сергійка, та в нього комп'ютер вимкнутий.

– Він поїхав на місяць до бабусі, в село. Сергійко ж завзятий рибалка, а там класне озеро, він розповідав! Він там навіть коропа спіймав одного разу.

– Добре, добре, про це іншим разом поговоримо. Я, безумовно, радий його успіхам у риболовлі, але в мене справа набагато серйозніша.

Рикпет насторожився: він знав, що Великий Процесор одного разу само особисто знищив інтерфейс, який пов'язував фізичний світ і Заекрання, і якщо він сам пішов на контакт, то справа, поза всякими сумнівами, дуже серйозна.

– Бачиш, Рикпете, в нашому світі, які у вашому, є космічний простір, планети, зірки й такі інші космічні штуки. Ти ж грав у «Подорож до планети Ц»?

– Звичайно! Дійшов до третього рівня. Складна гра, скажу я вам...

– Про це пізніше. До речі, нічого там складного нема, та мова не про це. Два тижні тому я отримав звіттіля досить тривожне повідомлення, можна сказати, сигнал SOS. У листі було написано, що на планеті Ц з'явився таємничий вірус. Він не вбиває глюків, а ніби переформатовує, після чого вони стають зовсім іншими. Лист написаний плутано й незрозуміло: що за вірус, яке намагалися застосувати лікування, хто займався цією справою – про це ні слова. До речі, лист без підпису, бо не можна вважати підписом слова «Комітет усепланетного порятунку». Що за комітет? Хто його обирав чи призначав? Загалом, морок і туман...

– Дійсно, зрозумілого поки що мало, – підтвердив Рикпет.

– Так ото ж... Я обміркував цю справу й вирішив послати на планету експедицію. Треба було навч побачити, що там відбувається. Експедицію очолив професор Сидиром. Надзвичайно розумний глюк! За своє життя він прочитав стільки книжок, переглянув стільки різних фільмів і вивчив таку кількість програм, що тобі, напевне, й не снилося. Допомогати йому в цій справі зголосилася Флоппі Ді, дівчина, теж досить освічена, розумна та енергійна.

Тут Великий Процесор замовк, сумно втупився в підлогу. Рикпет зрозумів, що тут і починається те, задля чого він звернувся по допомогу до фізичного світу.

– Ніколи собі не пробачу, – глухим голосом сказав гість, – що піддався на вмовляння Інформи та включив її до складу цієї експедиції. Як вона мене вмовила? Ніби гіпноз чи наслання яке... І я відпустив її на планету Ц! Старий дурило... І от скінчилися всі контрольні терміни зв'язку, а від них анічирк. І я подумав: якщо там дійсно вірус, небезпечний для глюків, то скільки б я експедицій не посилав, усі вони приречені на провал, тому що будуть складатися з глюків, які не можуть протистояти цьому вірусові. Заходів для порятунку експедиції слід уживати якнайтерміновіших і найрішучіших. Адже йдеться не стільки про професора, його помічницю та мою дочку. Мова йде, по-перше, про безпеку всього Заекрання, адже поки що я не знаю, що це за вірус. Якщо ціла планета не змогла його здолати, то, виходить, він може загрожувати й усьому Заекранню! А по-друге, йдеться про спадкоємицю престолу. Хто його знає, чи не завівся там новий Макровір?¹ Чи не захоче який-небудь тамтешній хазяїн захопити Інформу щоб знову мати повну й безконтрольну владу над Заекранням? І це лякає мене найбільше, бо для країни нема нічого страшнішого за правителя з необмеженою владою.

– Напевне... – замислено погодився Рикпет. – Ми таке з історії теж учили...

– От-от... У мене часу для роздумів нема, і я вирішив звернутися по допомогу до вас. У кожному разі, вірус для вас безпечний, бо ж ви – люди, істоти не віртуальні, а матеріальні, і вам не страшні ніякі віруси Заекрання. Коротше кажучи, Рикпете, мені потрібна допомога твоя і твоїх друзів.

– Звичайно, пане Великий Процесоре, які можуть бути розмови? Дайте мені зовсім небагато часу, я зависну на телефоні, довідаюся, хто тепер є в Києві. Посидьте поки що в мене, відпочиньте, почитайте що-небудь...

– Залюбки. Це що таке?

– Це? А-а-а... Це про пригоди Льюїс Холмса і Мишка Ватсона... Прикольна книга. Детектив.

– Детектив? От і чудово. Люблю гарних детективів, вони фантазію розвивають.

Великий Процесор поринув у читання, а Рикпет підняв слухавку. Йому пощастило: всі його друзі, за винятком Сергійка, були вдома. Шанаті Рикпет подобався давно, й це почуття було взаємним. Тому вона нічого не запитувала, а тільки сказала, що прибуде якнайшвидше.

Бадьорим голосом відповів Кадим:

– Привіт, старий! Про що спік ебаут? Хто? Хто?! Великий Процесор? У тебе вдома? Мамо дорогенька... Вже біжу! Мчу кабанчиком! – і кинув слухавку.

---

¹ Один з антигероїв книжок «Антивірус» і «Канікули для Інформи».

Добре знаючи Кадима, Рикпет посміхнувся: уявив, як той у поспіху жбурнув слухавку, цілком можливо, навіть повз апарат, однією ногою потрапив у кросівок із першого разу, а другою – тільки з третього, одночасно застібав гудзики на сорочці й надягав джинси. Він помилився тільки в одному: поспішаючи, Кадим узагалі зірвав телефон зі столу, і той глухо гупнувся на старенький килим. Кадим махнув рукою і вибіг у коридор.

– Це... Як його... Здоров! – привітався Васла. – Я... Тобто... Що, власне, сталось? Як його... Володар і Пан? Ах, Пан і Володар... Ага... – він замислився на кілька секунд і запитав: – А яка різниця? А... Ну, так... Ну, так... Титул такий... Зрозумів... Що ж тут не зрозуміти? Вірус, він і в Африці, значить, вірус... Ну... Без питань! Та біжу вже, біжу! – і перевальцем, ніби товстий гусак, потупцяв умиватися. Коли подзвонив Рик, Васла ще спав, бо ж сидів в Інтернеті допізна: скористався тим, що батьки покотили на дачу.

Незважаючи на свою гадану повільність, Васла прийшов до Рика першим, а той зовсім і не здивувався: Васла довго думав, ще довше говорив, але робив усе дивовижно вправно й розумно, тоді як надто швидкий Кадим найчастіше саме своєю покvapливiстю гальмував справу. Усі по черзі віталися з несподіваним гостем, а Великий Процесор так зачитався пригодами Льюїс Холмса та Мишка Ватсона, що не міг одразу відірватися від книжки і відклав її лише тоді, коли прийшов останній, Кадим.

– Йо-ма-йо! – вигукнув той з порогу. – Пане Великий Процесоре! Нічого собі... Здрастуйте! Страшенно радий вас бачити!

– Здрастуйте ще раз, дорогі мої друзі! Я розраховую на вашу допомогу.

І Господар Заекрання повторив друзям свою оповідь про планету Ц.

– Звичайно! Які можуть бути питання? Треба летіти негайно! Рику, в тебе проблем нема? – відразу заквапився Кадим.

– Питань немає. Треба – значить треба, – коротко сказала Шаната.

– Це... Як його... Словом, того... цього...

– Ясно, – з розумінням кивнув головою Великий Процесор, – іншого від вас я й не очікував. Я був упевнений, що ви не покинете друзів у халепі. Готові? Прошу за мною. І, будь ласка, не баріться. Вікно переходу вимагає значних витрат електрики.

Монітор укrywся сріблястим туманом і замерехтів. У цей туман з кректанням і бурчанням на недосконалість техніки поліз повновідпадний бос Заекрання. За ним, легко й плавно, немовби юна щучка, пірнула в туман Шаната. Дуже схоже на Великого Процесора кректав Васла, пропихаючи свій, далеко не худорлявий тулубець крізь сімнадцятидюймовий монітор.

– Ти це... як його... – пробурчав він уже крізь екран, – придбав би собі хоча б того... дев'ятнадцяти... цього... дюймовий. Я ж коли-небудь це... руки вивихну! Обидві відразу! Ой!

Це на нього налетів нетерплячий Кадим, який не дочекався, поки Васла покінчить зі своїми висновками, ковзнув у монітор з витягнутими вперед руками, наче пірнав у воду. Останнім в екран пірнув Рикпет, залишивши про всяк випадок на клавіатурі записку, щоб батьки не вимкнули випадково комп'ютер.

Великий Процесор уже сидів у своєму улюбленому кріслі з високою спинкою. За ним стояв усміхнений хлопчисько з обличчям у ластовинні.

– Дронику! – скрикнули всі троє.

Дроник приклав пальця до губів: тихше! Крісло легко котилося навколо великого круглого столу, заставленого комп'ютерами. Хлопчисько, не відстаючи, йшов за своїм паном. Великий Процесор перевіряв, як виконуються всі програми, подекуди щось підправив і нарешті повернувся до гостей.

– Все йде нормально... Значить, так, любі мої, ви вирушаєте до сузір'я Зеленого Пса на планету Ц. Щоб уникнути неприємностей, вам потрібно трішки попрацювати на тренажері, а потім поїдемо на космодром. Дронику, приєднуйся до компанії. Давно не бачилися, га?

Дроник задоволено ляскав по плечах старих друзів, і його теж ляскали, усміхалися, щось пригадували. Усіх тішила така зустріч, бо їй справді давно не бачилися.

Кадим розчаровано зітхнув: він був уже десь далеко, в неозорих космічних далечінях... А тут на тобі: тренажер! Слово ж бо яке нудне! А що може бути цікавого в тренуванні? Повторюй одне й те саме сто п'ятдесят разів...

Тренажером виявилася велика біла куля з грубими дверцятами. Великий Процесор завів туди всю компанію, розповів і показав, як усім користуватися, після чого пішов у своїх справах.

– Я! Я перший! – Кадим усівся в кріслі пілота, решта розмістилася поруч: Рикпет – у кріслі капітана, Шаната – штурмана, Васла – борт-інженера, Дроник – за радиста.

Кадим, до пуття ще не вивчивши, які де прилади розташовані, одразу поклав руки на пульт керування. Результат, як і слід було сподіватися, виявився сумним: планетоліт одразу вибухнув.

– Так не піде! – заявив Рикпет. – Щойно через твоє невміння ми всі героїчно загинули. Може, нам і поставлять пам'ятник, але від цього легше нікому не буде.

Довелося Кадиму, та й решті, добряче попотіти, вивчаючи прилади, призначення всіх кнопок і перемикачів; на це витратили кілька годин, і лише по тому командир дозволив другу спробу. Цього разу все пройшло набагато ліпше: планетоліт навіть набрав першу космічну швидкість, але вийти на орбіту все одно не вдалося.

– Ти це... як його... двічі вже перетворив нас на тих... Ну... що з крильми! На янголів... От... Може, того... Досить? – не витерпів Васла.

– Нічого-нічого, – Шаната підбадьорила Кадима, який був уже похнюпив носа, – ми спробуємо ще разок.

Усе нормально вийшло тільки з четвертої спроби. Кадим злетів бездоганно, вийшов на орбіту, зробив два витки навколо планети, поки Шаната розраховувала курс на сузір'я Зеленого Пса, і в потрібний момент увімкнув маршрутний двигун. На дошці приладів спалахнула зелена лампа, яка показувала, що все зроблено правильно.

– Нормальний хід, – задоволено сказав командир, – давай іще разок!

Він удовольнився тільки тоді, коли Кадим п'ять разів поспіль злетів без жодних зауважень. Відчинилися двері, й до тренажера ввійшов Великий Процесор.

– Ну, як тут у вас?

– Все нормально, – доповів Рикпет, – ми готові.

– Точно? Обов'язки розподілили? Добре. Не забувайте, планетольотів у мене всього три. На кожному по два човники, на яких ви можете сісти на планету. Планетоліт повинен залишатися на орбіті. Ц – планета велика, й сила тяжіння там чимала. Якщо ви будете злітати з планети – може не вистачити пального на зворотний шлях. І, крім того, якщо на планеті й справді завівся такий вірус, то краще човник відвідування назад не везти, залиште його там, на орбіті, а скафандри ретельно продезинфікуйте. Бракувало ще тільки, щоб цю гидоту сюди притягти. Ваше головне завдання – знайти експедицію. Знайти й повернути її сюди. Завдання другого плану: спробувати довідатися, що ж за вірус такий там завівся? І як із ним можна боротися? У цьому довіряйте місцевому населенню. Я думаю, вони не сидять там склавши руки, щось роблять, раз прохають допомоги! Але головне: знайти й повернути експедицію. Це найважливіше! Все зрозуміло?

– Так, пане Великий Процесоре: головне – знайти експедицію.

– Чудово. Тоді в дорогу. Я намагатимуся не випускати вас із поля зору, у всякому разі, поки мої засоби контролю будуть ефективними. Планета Ц все-таки дуже й дуже далеко. Планетоліт домчить вас туди швидко, бо він піде в підпросторі й швидкість його в багато разів перевищить швидкість світла.

– А хіба таке можливо? – поцікавилася Шаната. – Ми вчили...

– Не забувай, Шанато, ти – в Заекранні, а не у фізичному світі. У нас тут свої закони.

– Ой, забула зовсім...

– Мені здається, я все вам сказав. А тепер – на космодром.

Біля тренажера стояв курсор, знайома всім машина миттєвого пересування Заекранням. Не встиг Кадим навіть почухатися, а Васла сказати своє знамените «це... як його...», як вони опинилися біля підніжжя планетольота. Він був такий величезний, що спочатку всі розгубилися, особливо Кадим, якому належало вести це громаддя. Навколо пускового столу метушилися десятки глюків.

– Нічого собі, – пробурмотів новоявлений пілот.

– Не слабо! – погодився Рикпет.

– Це... як його... – на більше Васлі забракло слів.

Тільки Шаната мовчки похитала головою: вона раптом злякалася. На тренажері не було такого відчуття реальності, а тут... Таке громаддя!

– Тепер зрозуміло, чому нас ганяли на тренажері. Якщо ми таку штуку гахнемо, то половину Заекрання спалимо! – сказав Рикпет Кадиму. – Так що дивися, не наробі помилок!

– Та я із заплющеними очима! Ти що...

– Це... як його...

Швидкісний ліфт за лічені секунди доставив їх у кабіну. Там усе було точнісінько так само, як і в тренажері, тільки довелося надягати скафандри. Як пояснив Великий Процесор, старт і спуск здійснюються тільки в скафандрах – задля безпеки екіпажу. Важко хряпнули дверцята, які відрізали команду від зовнішнього світу. В кабіні запала цілковита тиша. Пролунав змінений динаміком голос Великого Процесора: «Готовність одна хвилина», – і відразу механічний голос почав відраховувати секунди: «Ключ на старт... Запалювання... Є...»

У кабіні почалася вібрація, почулося глухе рокотання, що швидко переросло в оглушливе ревіння.

– Є відрив від столу! Пішов, рідний...

Перевантаження втисло екіпаж у крісла. Немилосердно трусило кілька хвилин, а потім раптом настали повні тиша і спокій.

– Вітаю вас, ви на орбіті! Кадиме, ти чудово впорався. Молодець!

Усі полегшено зітхнули, а Шаната навіть усміхнулася. Рикпету здалося, що Кадим від гордощів груди випнув колесом, тільки під скафандром це було не дуже помітно. Тепер усі взялися скидати скафандри, але ніхто не подумав, що це доведеться робити в невагомості! Коли про це доповіли Великому Процесору, той ляснув себе по лобі так, що це почули навіть у навушниках на орбіті.

– Увімкніть режим штучної гравітації! Велика червона кнопка ліворуч, поряд із кріслом бортінженера!

– Це... як його... ага! Знайшов!

За секунду все владналося. Скафандри прибрали в спеціальний відсік, Шаната сіла за бортовий комп'ютер, і дуже швидко курс до сузір'я Зеленого Пса було розраховано, перевірено в Центрі керування польотом і введено в комп'ютер, який відповідав за режим пересування в підпросторі. Усі зайняли свої місця, і Кадим за наказом командира увімкнув маршовий двигун.

Розділ 2

Спочатку начебто нічого й не сталося, тільки штовхнуло несильно, й зірки на екранах розмазалися, як це іноді показують у фантастичних фільмах. Шанату трішки занудило, й вона скривилася. Перевантаження не було, всі спокійно сиділи в своїх кріслах, Васла навіть длубався в носі, а потім голосно чхнув, від чого Кадим здригнувся.

– Не чхай під руку! – неголосно сказав він, уважно дивлячись на покази приладів. Нарешті вони відчували, що їх легко втисло в крісла.

– Приїхали, – сказала Шаната.

– Так швидко? – зачудувався Кадим. Йому було шкода розставатися з кріслом пілота.

– Підпростір – це клас! – посміхнувся Дроник. – Джик – і на місці!

– Виходь на навколопланетну орбіту, подивимось, куди краще човника саджати.

Кадим кивнув, а Шаната відразу навантажила свій комп'ютер новим розрахунком. Планетоліт, здавалося, завис нерухомо над планетою, хоча насправді просто обертався разом із нею на однаковій швидкості.

– Додай трішки, – попросив Рикпет, – так ми нічого не побачимо.

Кадим на кілька секунд увімкнув планетарний двигун, швидкість збільшилася, і вони почали обліт планети Ц. Побачили тільки один величезний материк і безкрай, дуже гарний з космосу блакитний океан. Кривий ріг материка, що тягся майже до полюса, відтинала гряда гір. З висоти орбіти білі хмари, підсвічені двома сонцями, були просто чудові.

– У них, напевне, дуже коротка ніч, – припустив Рикпет, – два сонця!

– Це... як його... А спати коли?

– Вони на ніч темні пов'язки на очі надягають! – засміявся Кадим.

– А, може, в них узагалі ночі нема! І не сплять вони зовсім, – висловила свою думку штурман експедиції, – у них, швидше за все, інакше, ніж у нас. Причина єдина – це інша планета!

– Красиво все-таки... – мрійливо промовив Дроник, – Кнопу² б сюди, щоб теж помилувалася...

– Це справи не стосується, у всякому разі, поки що, – припинив балаканину командир. – Сідати будемо поруч із великим містом.

З орбіти було видно, що місто, розташоване на березі океану, величезне. На материку була безліч інших міст, але набагато менших.

– Це... як його... Напевно, це столиця... Цей Родосим...

– Сидиром, – поправив Рикпет.

– Ага, ну цей... Професор... Він, напевно, теж десь біля столиці сідав.

– Радар засік на орбіті об'єкт, – доповів Кадим.

– Зближуйся, – скомандував Рикпет.

Кадим на мить запустив планетарний двигун, додав планетольотові необхідної для зближення швидкості. Вже за півгодини стало зрозуміло, що це точнісінько такий самий планетоліт.

– Перша експедиція! – впевнено сказав Рикпет. – Запитай їх по радіо.

В автоматичному режимі прийшла відповідь: планетоліт порожній.

– Та-а-ак... – протяг Рикпет. – Давайте промацаємо материк. Може, човник відгукнеться. Там же повинен бути радіомаяк, хіба ні?

Човник дійсно відгукнувся. Він був у горах, кілометрів за двадцять від столиці.

– Отам і сідатимемо, – командир тицьнув пальцем у миготливу точку на екрані монітора, – тільки такого нехлюйства ми не допустимо.

---

² Одна з героїнь книжки «Канікули для Інформи».

- Це ти про що? – поцікавилася Шаната.
- Хіба можна планетоліт залишати без нагляду?
- Тобто? – Кадим відчув у цих словах якийсь підступ.
- На планетольоті обов'язково повинен хтось залишитися.
- Це... як його... а хто?
- Пілот, – вагомо рубонув Рикпет.
- Що? – схопився Кадим. – Як це пілот?! Чому це пілот?! Ледь що-одразу Кадим! Тая...

Ти ж розумієш! Без мене ж!.. Краще Дроник нехай! Він же віртуальний, а там вірус!

– Ти тут не льодяники їсти залишаєшся, – спокійно відповів йому Рикпет, – ти прикриваєш наш тил, і ще невідомо, як усе там, унизу, обернеться! Може, тобі всіх нас витягати з планети доведеться, адже ніхто не знає, що там за вірус такий? Може, він і на людей діє, а не тільки на глюків? Залишаєшся ти, й не сперечайся! І службу свою нестимеш бездоганно – від цього, можливо, доля всього Заекрання залежить, зрозумів? Розкудкудахався тут... А ти в чисту цифру переходити вмієш? Отож! Нам на Ц його хохмочки можуть ой як знадобитися!

Рикпет розійшовся не на жарт, і Кадим вважав за ліпше поступитися.

– На наступному витку відвалюємо. Пілотувати човник буду сам. Шанато, прорахуй курс і час, щоб ми сіли поряд...

– Слухаюся, командире! – пробурмотів ображений Кадим.

– Слухаюся, командире, – відповіла Шаната високим і чистим голосом: Рикпет її здивував. Уперше вона бачила його дуже владним, таким, що не терпить заперечень. Вона зізналася собі, що таким він їй сподобався ще більше. Адже у хвилини прийняття відповідальних рішень командир і має бути суворим і жорстким.

– Без питань, – пробурмотів Дроник, задоволений тим, що його не залишили на планетольоті.

Рикпет із Васлою і Дроником пройшли планетольотом до відсіку, звідки можна було перейти до космічного човника, науковою мовою – посадкового модуля. Утрюх вони взяли перевіряти готовність човника до відльоту. Усе було в повному порядку. За кілька хвилин до них приєдналася Шаната, яка вставила в бортовий комп'ютер флешку й перекачала розрахунок траєкторії посадки, зроблений на бортовому комп'ютері планетольота. До старту човника залишалася півгодини.

– Надягти скафандри, – скомандував Рикпет.

– Це... як його... Навіщо? У них же не того... Незручно!

Шаната рішення командира не коментувала, Васла ще трохи побурчав і теж підкорився. За десять хвилин до старту всі троє сіли в крісла й пристебнулися пасками: на човнику системи штучної гравітації не було й можна було не тільки набити собі гуль під час польоту, але й накоїти лиха, ненавмисно в що-небудь в'їхавши головою чи ногами.

– Час, – сказала Шаната, – готовність п'ять секунд... чотири... три...

Рикпет поклав пальці на клавіатуру пульта керування.

– Дві... одна... старт!

Човник сіпнувся.

– Це... як його... відчалили...

Рикпет, не відриваючись, дивився на прилади. Програмою було передбачено потрібне для посадки, розумна електроніка все робила сама. Рикпет сказав, що він пілотуватиме човник, але трохи перебільшив свою роль: човником керував бортовий комп'ютер, а Рикпет лише контролював його.

Тим часом човник відірвався від планетольота й завис. Планета, що летіла в чорній безодні космосу, була невимовно гарна. Блакить океану підкреслювалася білими хмарами. Єдиний материк, який займав величезну площу, був схожий на дивовижну рибу, що її голова впи-

ралася в Північний полюс, а ріг, що нагадував хвіст дивовижної риби, – у Південний. Столиця розташовувалася недалеко від гір і темніла прямою на тлі зелених лісів.

Комп'ютер чітко ввів човник в атмосферу. Це був найважливіший момент: незначна помилка могла призвести до того, що човник, мов плаский камінь, який стрибає по воді млинчиком, відскочить від щільних шарів атмосфери, або навпаки, згорить у ній без сліду, як згорають метеорити над Землею темними серпневими ночами. За бортом човника забушував вогненний вихор, далі ввімкнулися двигуни гальмування, й нарешті експедиція підлетіла зовсім близько до поверхні планети Ц. Рикпет узяв керування на себе, перевів човник у пілотований режим і описав широке коло навколо місця посадки: він шукав човника першої експедиції.

– Ось він! – скрикнула Шаната, яка перша побачила сріблястий хрестик, притулений до самого підніжжя гори.

Рикпет повернув штурвал і м'яко посадив машину. Васла кинувся до дверей.

– Куди? Дверей не відчиняти!

– Це... як його... Ти чого?

– Не поспішай, Васло, тобі це не личить. Це Кадим у нас найпоквапливіший. Зараз ми зробимо аналіз атмосфери, а вже потім... Дронику, ти теж поки що не виходь. Краще бути обережним...

– Та що мені зробиться?

– Ти не пам'ятаєш, що казав про небезпеку вірусу твій пан? – обрубав його репліку Рикпет.

Шаната сіла за комп'ютер, і за кілька хвилин на екрані висвітилася інформація про склад атмосфери в порівнянні з земною. Шаната вивчила дані й труснула головою:

– Цілком можна обходитися без скафандрів.

– А цей... як його... вірус? – Васла вже не поспішав, а виявляв свою звичайну ґрунтовність у всьому та обачність.

Рикпет почухав потилицю:

– Не будемо ж ми серед місцевих жителів ходити в скафандрах. Сподіватимемося, що до нас цей вірус не пристане. Він же віртуальний, зрештою!

Зняли скафандри й одразу відчули значну полегкість: все-таки вони були важкі й дуже сковували рухи. Безгучно відчинився люк шлюзу, й Васла разом із командиром увійшли до невеличкого приміщення. Вхідний люк зачинився, і відразу відчинився той, що вів назовні. Першим вистрибнув на поверхню Рикпет. Постояв секунду, потім спробував пройти, навіть підстрибнув разів зо два: сила тяжіння не відрізнялася від земної.

– Добре! – уперше після посадки усміхнувся він. – Шано, ти мене чуєш?

Шана залишилася на човнику й бачила зараз Рика на екрані монітора.

– Так, командире. Чую добре.

– Васло, стрибай. Ходімо, оглянемо сусіда.

Рик точно посадив свій човник метрів за п'ятдесят від човника першої експедиції. Він був так само сріблястий, у чорних плямах кіптяви. Вхідний люк було зачинено.

– Шано, спробуй зв'язатися з човником і відчинити люк.

– Уже намагаюся, Рiku.

Шана застукала клавішами комп'ютера. Човник відповів. Комп'ютери зв'язалися один з одним, і люк сусіда відчинився. Рик і Васла уважно оглянули внутрішні приміщення, але огляд нічого не дав. Тоді Рик сів за комп'ютер і серед безлічі файлів знайшов щоденник експедиції. Останній запис був такий:

«9.50. Сіли нормально. Ідемо в місто. Іншого способу отримати інформацію про вірус нема».

Запис мало що давав: пішли до міста! Усі бачили під час польоту, який величезний цей мегаполіс! Спробуй, знайди серед мільйонів і мільйонів жителів трьох глюків! Мабуть, тільки тепер Рик зрозумів, яке складне завдання він узяв на себе! Пішли в місто... Нічого собі!

– Шано, зв'язок із Кадимом є?

– Зараз спробую... Кадиме, ти чуєш мене? Агов, Кадиме!

– Так, чую! Як ви там, Шано? Знайшли човника?

– Привіт, Кадиме!

– Привіт, командире!

– Добре, ти не дмися, – сказав Рикпет, тому що у голосі Кадима ще й досі чулася образа. – Повідом Великому Процесору, що човник ми знайшли, він порожній. Останній запис у бортовому журналі повідомляє, що експедиція пішла до міста.

– Ясно, командире.

– Ми теж підемо в місто. Будемо на зв'язку. Як ретранслятор використаємо човник. Передавач буде в мене. Раз на добу зв'язуємося обов'язково.

– Зрозумів. Я виходжу із зони радіодосяжності, зв'язок закінчую.

– Зрозумів, кінець зв'язку.

Рик і Васла повернулися, Шана зачинила люк.

– Ідемо в місто? – запитав у командира Дроник.

– Ідемо, – підтвердив Рик, – тільки ось не уявляю, куди йти і з чого починати.

– Це... як його... це зрозуміло!

– Що зрозуміло? – запитав Рик.

– Із чого починати, того... зрозуміло!

– То з чого ж? – поцікавилася Шана.

– Зі сніданку! Їсти хочеться... – Васла закотив очі до стелі. – Якщо не слона, то слоненя точно зараз зжував би.

Шана з Дроником посміхнулись, а Рик кивнув:

– Ну, припустімо, на відсутність апетиту ти ніколи не скаржився. Якби тобі дали волю, то на Землі й слонів би, напевне, не лишилося. Але зараз маєш рацію: їсти хочеться. Про цю справу зовсім забули.

– А ми в човник нічого їстівного й не брали, – розгублено сказала Шаната.

– Стоп! Ану, відчини сусіда...

– Навіщо?

– Це... як його... може, у них є що-небудь пожувати? – припустив Васла.

Сусідський човник обнишпорили ретельно: нічого їстівного в ньому не виявилось.

– Тепер зрозуміло... – почав Рик.

– Що зрозуміло? – запитала Шаната.

– Як ти думаєш, їм їсти не хотілося? Ось де їхні сліди шукати треба! Там, де можна підкріпитися!

– Це... логіка того... залізна! – погодився Васла.

– Що стосується принцеси й Флоппі Ді, то ті до їжі не дуже, а пан Сидиром... Той попоїсти любить, хоч і професор! – висловив свою думку Дроник.

Шаната замислено кивнула: це хоч і маленький, але шанс.

– Тому, – підбив підсумок Рикпет, – ідемо в бік міста, а де дорогою побачимо магазини або трактири, чи як це все називається, там намагатимемося щось дізнатися. Налаштуйте мовні аналізатори. Спочатку тільки слухаємо, нікому жодних запитань. Утім, аборигени й так нас не зрозуміють.

Мовні аналізатори, мініатюрні прилади, які, накопичуючи інформацію про нову мову, забезпечували синхронний переклад і навчання власників інших мов, були в кожного.

– Усі готові? Тоді в дорогу!

Рикпет востаннє оглянув човник, дистанційним пультом замкнув люк, а сам пульт, попередньо запечатаний у поліетиленовий пакет, закопав неподалік, під кущиком, усіяним дрібними квітами. Шлях попереду був далекий, кілометрів із двадцять, та ще й натщесерце... Але іншої ради не було, доводилося терпіти.

Першого аборигена зустріли кілометрів за п'ятнадцять, коли вже зовсім вийшли з гір. Абориген пройшов повз утомлених і запліжених членів експедиції і навіть не кинув на них зацікавленого погляду. Та й погляд у нього був якийсь ненормальний: нерухомий, мов у ляльки чи манекена. Нецікавим виявився перший житель планети Ц, якого вони зустріли! Вони теж не могли зав'язати розмови, бо не знали жодного слова незнайомої мови. Кілометрів через два зустріли ще одного глюка, потім іще, й усі вони проходили байдуже. Нарешті вийшли на околицю міста. Тут глюків було багато, і мандрівники загубилися в юрбі.

– Я знаю, куди треба піти, – раптом сказала Шаната.

Зустрічний перехожий почув звуки її голосу й кинув на неї зацікавлений погляд. Це вже було досягнення: хоч хтось звернув на них увагу!

– Треба знайти базар. Не можуть же вони на базарі мовчати!

– Правильно, – погодився Рикпет.

– Це... як його... А їсти коли?

– Потерпи. На базарі що-небудь купимо... – і Рикпет розгублено замовк.

– Гроші! – зрозуміла Шаната.

– У нас немає ні цента! – зойкнув Дроник.

– Ви це... Проблеми з грошми? – запитав Васла.

– Ні, з грошми проблем нема, проблеми через їхню відсутність! – сумно посміхнувся Рикпет.

І без того складна справа ускладнилася ще більше.

Розділ 3

Порадилися і вирішили все-таки йти на базар. Те, що не подумали про гроші, справу, звичайно, ускладнювало. Але ще більшим ускладненням було незнання мови. Аналізатори поки що не працювали – не було чого аналізувати, зате мініатюрна відеокамера у вигляді значка, прикріплена до футболки Рикпета, фіксувала все, що діялося навколо, передавала зображення на човник, а звідтіля сигнал ішов на планетоліт. Мовчазність аборигенів просто збивала з пантелику. На базарі, звичайно, повинні бути розмови. Це ж базар! Усі новини завжди дізнаються саме на базарі. Залишилося вирішити, як знайти базар, не знаючи мови.

– Будемо просто йти та роздивлятися на всі боки, – запропонував Рикпет.

– Ні, – усміхнулася Шаната, – пропоную зробити інакше. Давайте подивимось, звідки глюки йдуть із сумками. Он бачиш? Бабуся пішла з сумкою, а з неї овочі стирчать?

Усі глянули в той бік, куди вказувала Шаната: протилежним боком вулиці йшла бабуся з важкою сумкою. Із сумки й справді стирчали овочі, які нагадували зелені стрілки цибулі.

– Звідки вона їх несе? З магазину чи з базару...

– Це... як його... Молодець, Шано...

Так, перебираючись від одного перехожого з покупками до іншого, дісталися до торговища. Тут і справді розмовляли. Не так багато як, наприклад, у фізичному світі або в Глюкландії,³ але все-таки розмовляли. Мовні аналізатори почали ледь чутно попискувати, набираючи матеріал для аналізу. Учасники експедиції тинялися від однієї ятки до іншої, намагаючись затримуватися довше там, де точилися розмови. Вони вже навіть почали розуміти окремі слова: скільки, гроші, плати... Найчастіше повторювалося двоє слів. Один аналізатор переклав як «винен», друге ж, що звучало як «шняк», перекладу не піддавалося, аналізатор позначив його як назву грошової одиниці. Незабаром мовний аналізатор видав першу осмислену фразу:

– Ти мені винен три шняки.

Ця фраза повторювалася найчастіше, змінювалася лише кількість шняків, невеличких сріблястих монеток, які відразу після розмови переходили з рук до рук. Далі аналізатор переклав невеличкий діалог:

– Риба свіжа?

– Свіжа, слава Великому Сканеру.

– А де спіймана?

– Два шняки.

– Добре, – дві монетки перейшли з долоні покупця в долоню продавця.

– За островом, на ямі, триста кілокалорій на сто грамів.

– Беру оцю й он ту.

Продавець кинув дві рибини на ваги:

– Сім оболів вісім шняків.

Покупець дістав паперові гроші й монетки, продавець дав здачу.

Чим далі спостерігав Рикпет за глюками, котрі юрмилися на базарі, то більше переконувався: щось тут не те – глюки були якісь незвичайні. Ні, вони ходили, розмовляли, торгувались, як звичайні глюки, але робили це якось байдуже. Ніхто з них жодного разу не усміхнувся, не розсердився, один одному не допоміг, не пожартував... Складалося враження, що базаром рухалися ляльки з пап'є-маше, тільки ниточок, за які смикав би невидимий лялькар, не було видно. Головною темою для розмов були гроші: оболі й шняки. Дуже часто згадувався якийсь «його Дигітальна Величність», він же «Директор планети», він же «пан Великий Сканер». Мовні аналізатори й далі нашіптували у вуха нові й нові слова, і члени експедиції вже

---

³ Місто з книжок «Антивірус» і «Канікули для Інформи».

починали самі, без допомоги аналізаторів, розуміти, про що розмовляють цешеанці, а розмови в них були найзвичайнісінькі:

– Я сьогодні заробив на два оболі більше...

– Слава Великому Сканеру, мені вдалося купити рибу на тридцять калорій крашу й на сім шняків дешевшу...

– Я знайшов нову роботу, хвала Директорові планети, де платять на тридцять оболів більше, а їздити туди на п'ять кілометрів і вісімнадцять хвилин менше.

– А ми вчора нагапличилися... – тут аналізатор писнув, сигналізуючи про те, що не може перекласти це слово.

– А гаплик був гарний?

– З останньої реклами, – мовець кивнув у бік великого рекламного щита. – Руки тремтять трішки, а так цілком... Спасибі Великому Сканеру, не забуває нас...

Рикпет мимоволі подивився навколо й побачив кілька великих рекламних щитів: «Дурій красиво! Супергаплик "Чорна троянда!"», «Супергаплик – це нове відчуття життя!», «Подаруй Супергаплик своїй дівчині та гапликніться разом!».

– Рику, жерти хочеться... – канючив Васла, який досхочу надивився на прилавки, завалені харчами.

– Я зараз, – по-змовницьки підморгнув Дроник, – один момент... Командире, йди за мною.

Він зайшов за торговельний намет і... зник, перетворився на блакитну непримітну хмаринку: Дроник перейшов у формат чистої цифри.

Дроник ріс звичайним сільським хлопчиськом до того часу, поки в нього не вдарила блискавка. Він пас корів і сховався від дощу під деревом, чого, звичайно, йому ніяк не слід було робити, бо ж блискавки найчастіше б'ють саме в такі самотні дерева. Але хлопчиськові пощастило: після удару блискавки він придбав дуже дивні здібності, зокрема й уміння переходити у формат чистої цифри, тобто перетворюватися на одинички й нулики, з яких складається будь-яке віртуальне тіло. Крім того, з цих одиниць і нуликів він міг перетворитися на що завгодно, а потім знову стати тим самим Дроником. Він міг стати невидимим, перемножити подумки будь-які числа, мав абсолютну пам'ять, словом, був зовсім незвичайним хлопчиськом, і Великий Процесор не дарма включив його до складу цієї небезпечної експедиції.

Блакитна хмаринка відразу погустішала й перетворилася на жовтавий папірець. Рикпет підняв його: це була купюра в десять оболів.

– Ха, – посміхнувся Рикпет, – ну, ти даєш...

На купюрі в овалі було намальоване чиєсь обличчя. Воно на мить прибрало вигляду Дроника, підморгнуло й тихо сказало:

– Нічого не вдієш, раз уже Васла так хоче їсти...

Рикпет тяжко зітхнув, але що ж він мав робити: дійсно, їсти хотілося, а грошей не було ані шняка... Він підійшов до друзів і показав гроші, Шаната з розумінням кивнула, а Васла ковтнув слину.

Уся компанія підійшла до торговельного намету, де продавався хліб. Рикпет привітно посміхнувся й мовив:

– Добридень! Будьте люб'язні...

* * *

– Флеш, ти був обережний? Перевірявся уважно?

– Здрастуй, Брейку. Ти про що? Ти ж знаєш, я завжди уважний і обережний. А в чому річ?

– Може, мені здалося, але, схоже, за тобою хвіст.

Брейк, невисокий, лисуватий, стрімкий у рухах, підкотився до вікна, немов кулька ртуті, й обережно визирнув із-за шторки.

– Іди сюди, – покликав він Флеша, – бачиш пана в сірому? На лаві сидить... Він прийшов сюди разом із тобою або за тобою, це як подивитися.

Флеш, високий, із могутніми плечима та рудою чуприною, рухався дивно легко й безгучно. Він підійшов до вікна й став на місце Брейка.

– Не знаю його...

– Перевірити б цього сірого, заражений він чи реаліт, тоді все стало б зрозуміло, – прошепотіла В'ю Соник.

«Зараженими» називали тих, кого вразив вірус. Вірус убивав у глюка всі почуття: фантазію, співчуття, смуток, любов, словом, від глюка начебто залишалася сама оболонка. І очі в них були, як у сонної риби: байдужі та малорухомі.

Брейк, Флеш і В'ю Соник входили до складу невеликої групи, яка намагалася знайти засіб проти вірусу. Великий Сканер не заохочував такої діяльності, з подібними групами боролися. Великий Сканер вважав, що самодіяльність у цьому питанні загрожує неабиякими ускладненнями, бо вірус міг мутувати й зробитися ще небезпечнішим. Тому групи виловлювали й кидали до в'язниці. Ніхто не бачив, щоб заарештовані члени Опору – так називали рух тих, хто намагався знайти ліки, – потім виходили на волю. Всі вони зникали невідомо куди. Ті, хто намагався з'ясувати їхню долю, рано чи пізно теж зникали.

До групи, крім Брейка, Флеша та В'ю Соник, входили ще десяток учених, яких розшукували по всьому материку та берегли, мов зіницю ока. З величезними труднощами діставали устаткування, необхідні препарати й хімікати. Якщо служба Загальної безпеки накривала лабораторію, це було справжньою трагедією, бо доводилося починати все наново. Найскладніше в роботі лабораторії було те, що дотепер не вдалося виявити самого вірусу, а також визначити, за яким принципом він обирає свою жертву. Спочатку його намагалися знайти в крові. Для цього довелося створити цілий банк крові, добути відповідні хімічні реактиви, мікроскопи, включаючи цифровий, і таке інше. Кілька місяців група намагалася виявити вірус, але марно. Потім хтось припустив, що він може бути тільки в одному з органів, наприклад, у мозку або печінці. Добувати зразки цих органів можна було тільки в лікарнях, а це теж виявилось непростим завданням. Серед лікарів слід було знайти реалітів, а серед реалітів – однодумців, бо реаліт на реаліта не схожий. Траплялося, що й реаліти повідомляли про роботу груп Опору службі Загальної безпеки Директора планети.

Ні Брейк, ані Флеш не знали, скільки таких підпільних лабораторій у країні, але те, що вони були й усі ретельно конспірувалися – це вони знали напевно. Відомості про зроблене в лабораторії Брейк раз на два місяці відсилав поштою на адресу, котру йому повідомляли так само – поштою. Адреси щоразу були нові та вказувалися в чергових листах, у яких приходили огляди робіт інших підпільних лабораторій. З усього цього було зрозуміло, що існує єдиний центр Опору, законспірований ще краще за лабораторії. Можливо, це навіть не центр, а лише один глюк, який усе тримає в своїх руках. Коли так, то це був геніальний глюк, адже керував він цими лабораторіями дуже грамотно, чудово узагальнював результати всіх досліджень і при цьому його жодного разу не запримітила служба Загальної безпеки Директора планети Великого Сканера.

Лабораторія Брейка займала чотирикімнатне помешкання. У двох кімнатах задля маскування жив Брейк. Інші відвели вченим. На квартирі вони всі разом ніколи не збиралися. Кожен із них де-небудь працював про людське око й заради заробітку коштів на харчі, а до лабораторії всі приходили вечорами, ранками, словом, коли мали вільний час. Злагоджена робота подібної підпільної лабораторії коштувала величезних зусиль, і от тепер під її вікнами помічено глюка, який дуже нагадував шпигуна міністерства Загальної безпеки. Було від чого переполохатися!

– Флеше, мерщій іди звідси.

– Куди?

– Та звідки я знаю! Веди цього пана куди-небудь подалі, хоч до чорта в зуби. Нехай подумає, що ти просто зайшов до знайомого. І не здумай показати, що ти впізнав у ньому шпика! Ти звичайний заражений, зрозумів?

– Зрозумів, що тут не розуміти... – невдоволено пробурчав Флеш. До цього він дві години ходив містом, вишукуючи необхідні хімікати для подальших дослідів, а тепер знову доводилося йти невідомо куди й невідомо на скільки, щоб вивести підозрілого типа з-під вікон лабораторії. Як тільки за Флешем ляснули двері, Брейк підскочив до вікна. Його побоювання підтвердилися. Тип у сірому почекав, поки Флеш відійде метрів на двадцять, ліниво підвівся з лави й рушив за ним.

«Так... Виходить, Флеша викрили! Він гарний товариш, але зв'язок із ним доведеться припинити! Якщо служба Загальної безпеки в нього вчепилася, то не випустить!»

Брейк розумів, що рано чи пізно лабораторію теж викриють, і, звичайно, мав план на такий випадок. Тепер усе вирішував час. Стукнули двері – це прийшла В'ю Соник, що виходила до магазину.

– В'ю, оце – терміново в поштову скриньку, – він тицьнув у руки В'ю Соник пачку підготовлених на такий випадок листів, де умовними фразами повідомлялося про небезпеку й нову адресу лабораторії.

Приміщення під нову лабораторію було обрано заздалегідь: приватний будиночок просто на перехресті людних вулиць – хто подумає, що підпільну лабораторію організували за два кроки від поліційного відділку, який підтримує порядок на міському базарі?

Тепер слід було швидко зібрати всі записи про роботу, основне устаткування та хімікати. Він глянув на предмет своєї гордості – цифровий мікроскоп: вивезти це все непомітно буде дуже складно, але іншого шляху нема. Завтра нишпорки Загальної безпеки почнуть перевіряти всі адреси, які засвітив Флеш, тягаючи за собою шпика, тому рахунок іде на години, а може, навіть і на хвилини. В'ю вже побігла на пошту відсилати листа, а Брейк кинувся пакувати все необхідне. Ще за годину в двері подзвонили. У Брейка похолело всередині: невже не встигли? Але це повернувся Флеш.

– Ну? – в один голос запитали в нього Брейк і Асус.

– Сірий десь відстав, я навіть не помітив, де...

– Це погано... Допомагай!

– Може, ти марно це все почав? Може, пронесе?

Брейк навіть не повернув голови в бік Флеша.

– Допомагай пакуватися, чорт забирай, а не викаблучуйся!

Ще за три години все необхідне, складене в невеличкі пакунки й коробки, зібрали в кутку. Вийшла чимала купа.

– На сьогодні все, – сказав Брейк, – можеш іти відпочивати, переїздити будемо завтра, після того, як зайде Ба.

Ка – друге, мале сонце. Коли воно сходило – починалася ніч, а з'являлося Ба – велике сонце, починався день.

– Удень?

– А ти хочеш тягатися з коробками вночі? Порожніми вулицями?

– Логічно, – погодився Флеш. – Тоді я пішов?

– Доброго відпочинку.

– Дякую.

Брейк, аби переконатися, що Флеш пішов, простежив за ним з вікна.

– Ти йому не довіряєш? – стурбовано спитала В'ю.

– Не в цьому річ. Він на гачку в шпиків, ось у чому проблема. Нам слід зробити величезну роботу, В'ю. За ніч усе це, – він показав на гору коробок і згортків, – має зникнути з квартири.

В'ю Соник тяжко зітхнула:

– Ти не робиш із мухи слона?

– Ні, В'ю, не роблю. Це елементарна обережність. Я зовсім не виключаю, що завтра вранці може бути пізно.

Розділ 4

Торговка глянула на друзів олов'яними очима, а потім кліпнула.

– А... А... Ви мене пограбувати хочете? – одразу було видно, що вона заражена таємничим вірусом. Незрозуміло чому вона обурилася, але й обурена говорила так, немов лила воду з пляшки: буль-буль-буль... Безбарвно, байдуже.

– Ви про що? – не зрозумів Рикпет. – Не хочу я вас грабувати! Я хочу купити хліба, – й простяг продавщиці десять оболів.

– Ай-яй-яй, – і далі тягла перекупка, – ви не знаєте, що найдорожчий товар – це ввічливість? Ви не знаєте, скільки коштує «Здрастуйте!» і «Будьте люб'язні!»? Та ви не тільки реаліти, ви ще й не наші реаліти? Ви звідки? Шпигуни?

Спритним рухом, таким, як кицька ловить лапою муху, вона вихопила з пальців у Рикпета гроші, другою рукою піднесла до рота свисток. Немов з-під землі вискочили двоє вдягнених у чорний однострій поліцейських.

– Чого свистіла? – безбарвним голосом запитав один.

Торговка тицьнула пальцем у бік Рикпета й друзів:

– Чужі реаліти! Вони сказали «Здрастуйте!» і «Будьте люб'язні!». І взагалі, мені здається, що вони шпигуни.

Поліцейські обвели друзів холодними риб'ячими поглядами. При слові «шпигуни» один вихопив з кобури пістолет, другий підкинув автомат.

– Випромінювачі... Магнітні випромінювачі... – промчало юрбою, котра миттю утворилася біля хлібної ятки.

– Вас заарештовано, – оголосив один з поліцейських, вочевидь, старший, – ідіть за нами. Рикпет засмучено сплюнув на землю:

– От дурість яка...

– Реаліти... Реаліти... Шпигуни... – зашелестіло юрбою.

– Руки за спину та рушайте за мною! – Той, що був з автоматом, став позаду маленької колони, а той, що мав пістолет, сунув попереду, прокладаючи шлях крізь юрбу.

Торговка розглядила новеньку купюру в десять оболів.

– Ай! – раптом вигукнула купюра тоненьким голосом, зображення в овалі захихотіло й сказало: – Яка ж ти бридка! Васла так хотів їсти!

Щелепа в торговки відвалилася, очі закліпали так, що від швидкого руху вій зробився протяг.

– Це що таке? Що таке, я вас запитую?

Купюра випала з її онімілих рук, полетіла на підлогу, де була підхоплена легким вітерцем і віднесена за ріг намету. Там вона негайно перетворилася на Дроника, й коли перекупка забігла за ріг у надії підняти гроші, то нічого там не виявила, крім самовпевненого хлопчиська, який глузливо дивився на неї.

– Ти? Ти поцупив мої гроші?! – закричала торговка. Це виглядало дуже дивно: кричати вона кричала, але обличчя в неї було нерухоме, а очі холодні, мов у замороженого судака. Кричала вона, мабуть, не тільки тому, що легені потребували вправ, але й тому, що їй, як торговці, потрібно було кілька разів на день покричати, інакше яка б вона була торговка? А крім того, вона щойно втратила так вдало видурені гроші.

– Це ви мені? – незворушно, мов по-справжньому заражений, поцікавився Дроник.

– Тобі, паршивцю! Вивертай кишені!

– Та в мене їх узагалі нема! – Дроник провів руками по штанях, де справді не було видно навіть ознак кишень, сплюнув, шморгнув носом і з незалежно піднятою головою рушив туди,

куди хвилиною раніше повели його друзів. Тим часом юрбу не зацікавили вигуки торгівки і глюки почали поступово розходитися.

- Бомбістів упіймали! Вісім бомб при них знайшли...
- Не бомбістів, а шпигунів...
- Не вісім, а дванадцять! Магнітні бомби... Такий жах!
- Винюхували секрети Великого Сканера, негідники...
- Але наш Директор планети не такий простий...

Чутки розходилися базаром, ніби кола від кинутого у воду каменя, обростаючи дедалі новими подробицями. Рикпет у цих чутках поступово перетворився на звіроподібного циклопа, Васла – на велетня, а Шаната – на прекрасну жорстоку вбивцю, ватажка зграї шпигунів-терористів-бомбістів і половина базару на власні очі бачила, як вона їла сире, криваве м'ясо свинського звіра хрю.

- І рвала, рвала зубами, просто ноги відкушувала!
- Ага, а зуби! Немов ікла шаблезубого собаки...

Дроник наздогнав друзів і пішов іншою стороною вулиці, всім своїм виглядом демонструючи, що поспішає у власних термінових справах і ніякі шпигуни чи бомбісти його нітрохи не обходять.

Дільниця розташовувалась у сірому двоповерховому будинку. Навколо, на маленьких смугастих стовпчиках стояли датчики магнітного захисту. Перехожі боязко обминали ці стовпчики: одного дотику до магнітного променя було достатньо, щоб просто зникнути.

– Давай, давай! – підганяв Рикпета й компанію поліцейський з автоматом, тицяючи кожному по черзі стволом у спину.

– Це... як його... – Васла спробував протестувати, за що одразу отримав прикладом по плечах. Шаната тільки голосно зітхнула.

* * *

Дроник від безсилля скрипів зубами, але зробити нічого не міг. Біля входу в дільницю поліцейські зупинилися, хтось із середини вимкнув захист, бранців заштовхали всередину, й усе стихло, тільки датчики знову замиготіли блакитними вогниками. Дроник обійшов ділянку навколо. Мабуть, будинок пильно охоронявся, бо його відразу ж погукали:

– Агов, ти чого тут швендяєш? У буцегарню захотів?

У буцегарню, звичайно, не хотілося, тож Дроник відійшов, але погляду з вхідних дверей не зводив. Минуло не так багато часу, як раптом двері відчинилися. З них вийшла вся трійця: попереду Рикпет, слідом – струнка Шаната. Замикав процесію Васла, який при ході перевалювався, мов качка.

- Ура... – прошепотів Дроник. – Випустили! Живі й здорові!
- Він почекав, поки трійця заверне за ріг, і підскочив до друзів.
- Ой, як здорово! Ну, що там було? Чому вас так довго тримали?
- На нього глянули олов'яні очі Рика.
- Тобі чого треба?

Дроник сторопів. Сумніватися не доводилося: перед ним був Рикпет, але... І разом з тим не Рикпет...

– Відвали, дурню! – безбарвним голосом промовив Рик, відсунув Дроника рукою і пройшов повз нього. Слідом за ним, не звертаючи жодної уваги на друга, пройшли Шаната з Васлою. У всіх були такі ж байдужі погляди, як і в командира.

– Вірус! – зойкнув Дроник. – Вони підхопили вірус! А може, їх заразили? Навмисно заразили? А може, я помилився? Може, здалося?

Він поквапився за друзями, наздогнав їх на перехресті двох вулиць і спробував зупинити Шанату:

– Агов, Шано... Послухай, Шаночко... Та зажди хвилинку! – він узяв дівчину за руку.

Шаната висмикнула руку й закричала:

– Поліція! Поліція, до мене чіпляється хуліган!

Одразу з'явився поліцейський, немовби очікував за рогом сусіднього будинку.

– Де тут хуліган?

Дроник випустив руку й під сюрчання поліцейського свистка, що підстьобнув його, пере-стрибнув парканчик біля якогось приватного будинку та миттю перейшов у формат чистої цифри. На подвір'я ввалилися троє поліцейських:

– Де він? Де хуліган? Він не міг далеко втекти... Шукайте його тут! Клацнув замок, і на ганок вийшов невисокий кремезний глюк.

Він суворо оглянув подвір'я і не дуже люб'язно сказав поліцейським:

– Хто заважає відпочивати службовцеві Великого Сканера?

У вусі глюка блиснула, відбиваючи вечірнє сонце, сережка, й поліцейські одразу зробилися сумирними:

– Та ні... Хто ж заважає! Ми бачили, як сюди забрався хуліган, от і вирішили подивитися! Ми вже йдемо... Мабуть, здалося!

– Ну-ну... – пробурчав господар і роздратовано ляснув дверима.

Дроник не дуже боявся поліцейських: у форматі чистої цифри знайти його було практично неможливо, але йому стало цікаво, що ж це за глюк такий і до чого тут сережка? Він просотався крізь замкову шпарину в дім. У кімнаті, поєднаній з передпокоем і кухнею, нічого незвичайного не було, зате вдвох інших!.. Щільно зсунуті столи, заставлені приладами й устаткуванням, троє в білих халатах, схилені над мікроскопами, навіть комп'ютер був утиснутий у цей невеликий простір.

«Оце так! – подумав Дроник. – Певна річ, усе це робиться потай».

Той самий, із сережкою у вусі, зайшов до кімнати й заспокоїв схвильованих мешканців:

– Усе гаразд! Троє дурнувятих поліцейських заблукали випадково.

– Точно? Ти нічого не переплутав? – засумнівався хтось.

– Ні. Вони урядової кліпси так налякалися, що одразу змились! І тут Дроник зважився. Він виник просто з нічого посеред кімнати.

– Здрастуйте...

Запала мертва тиша.

– Це хто? – напруженим голосом запитав один із тих, що були в білих халатах.

– Не знаю, – розгублено відповів Брейк, бо це був саме він.

– Дострибалися! – кинув інший.

– Хай вам грець! – закричав третій, вихопив із-за пояса блискучий пістолет і навів його на Дроника.

– Перестань, ідіоте! Півбудинку рознесеш!

– Та заждіть ви, – Дроник не злякався, а швидше розсердився, що його не розуміють, – я не думаю, що я ваш ворог.

З першого погляду йому стало зрозуміло, що ці глюки вірусом не заражені, а раз так, то можна спробувати встановити з ними контакт.

– Прошу вас, – він спокійно подивився на того, хто тримав у руці магнітний випромінювач, – давайте поговоримо. Я розповім вам, хто я і звідки, а далі ви вже будете вирішувати, що зі мною робити. У всякому разі, ми не вороги, я вас запевняю.

Не так слова, як тон, яким вони були сказані, заспокоїли й господаря, і тих, хто працював у кімнаті.

– Гаразд, – погодився Брейк, – розповідай.

- Я це... – почав Дроник зовсім як Васла. – Я не з вашої планети...
- Тобто ти хочеш сказати, що не з планети Ц, а з іншої, зовсім з іншої планети? – перепитав один із білохалатних.
- Чи чули ви що-небудь про Великого Процесора?
- Про кого Великого? – Брейк недовіжливо схилив голову до плеча й примружив око. – На нашій планеті є тільки один Великий – Його Дигітальна Величність, Директор планети пан Великий Сканер.
- Не знаєте Великого Процесора, Володаря та Пана Заекрання, Жорстких Дисків, Чипів і Числень?
- Усі перезирнулися й здивовано знизали плечима.
- Це ім'я нам ні про що не говорить, – відповів за всіх Брейк.
- Великий Процесор командує всім цим, – Дроник невиразно обвів руками коло.
- І нашою планетою? – недовіжливо перепитав Брейк.
- І вашою планетою, – впевнено підтвердив Дроник.
- Ха! Брешеш ти все, хлопче, – гмикнув один із учених, – як це він може командувати всіма, якщо ми його навіть не знаємо? От Брейка знаємо, і йому підкоряємось, виходить, він нами командує, а твого Великого Процесора ми не знаємо!
- Це нічого не значить.
- Ось тобі й маєш! – здивувався Брейк. – Як можна підкорятися тому, кого не знаєш?
- Що ви знаєте про закон Всесвітнього тяжіння? – несподівано запитав Дроник.
- Усесвітнього тяжіння? – розгублено перепитав Брейк. – Ви чули що-небудь про такий закон? – звернувся він до друзів.
- Ті похитали головами.
- Директор планети такого закону начебто ще не видавав...
- Дроник узяв зі столу перше, що трапилося під руку, – це був грубий зошит.
- Проте це не заважає йому справно працювати, – і розняв пальці.
- Зошит голосно ляпнув об підлогу, Брейк і всі його друзі здригнулися.
- Добре, припустимо, є такий Процесор... – почав Брейк.
- Великий Процесор, – виправив його Дроник.
- Гаразд, – погодився Брейк і наблизився до прибульця, – що з того? Ти тут до чого?
- А до того! Це він мене послав сюди. І не тільки мене, і ось чому...
- І Дроник коротко розповів, хто він, звідки й чому тут з'явився.
- І от, вийшли вони з поліційної ділянки зовсім іншими, – розповідав він про своїх друзів, – ми ж розраховували, що для людей із фізичного світу вірус не страшний, а виявилося, що помилялися...
- Проклятий вірус! Проклятий Великий Сканер, котрий не хоче з ним боротися по-справжньому! – вигукнув Брейк.
- А чому не хоче? – поцікавився Дроник.
- Та як же чому? – у свою чергу здивувався Брейк. – Зараженими куди простіше керувати, ніж реалітами! Зараженим усе по барабану! Вони не люблять, але й не ненавидять! Вони погано працюють, але й нічого не вимагають! До того ж навіть при поганій роботі в країні ніхто голодний не ходить! Вони знають тільки Великого Сканера й готові за нього вмерти тому, що й не живуть зовсім! Тому, що вони не хочуть кращого: у них на це ні фантазії, ні бажання не вистачає! Їм би тільки нагапличитися, а на решту начхати. Сканеру цей вірус як подарунок, а ти дивуєшся, чому він не хоче з ним боротися...
- Дроник згадав рекламу на вулицях.
- А що таке гаплик?
- Та гидота така, схожа на глину. Коли жуєш, то приємно, й настроїй кращає, а коли Ба зійде, то почуваєшся так, немов тебе цілу ніч кийками молотили.

– Навіщо ж тоді його жувати?

– У тім-то й річ! Від виробництва й торгівлі гапликом Сканер отримує величезні прибутки, тому всі розмови про шкідливість гаплика не вигідні для Сканера, а значить – злочинні. А те, що він дуже шкідливий для здоров'я, можеш не сумніватися! А тут іще цей вірус!

Учені в білих халатах під час усієї Брейкової оповіді кивали головами: правда, все правда...

– Я не здивуюся, – провадив тим часом Бреjk, – якщо в дільниці їх спеціально заразили цією гидотою!

– Дуже схоже на правду, – погодився Дроник.

– Ти все добре сказав, – Бреjk посміхнувся, – але нічого не довів. Слова, це, розумієш, тільки слова...

– Нема питань! – сказав Дроник і зник.

Розділ 5

Поліцейські завели Рикпета, Шанату й Васлу до невеличкої кімнати з перегородкою, за якою сидів офіцер з погонами. Він відірвався від прошнурованої книги, в яку щось записував, і запитливо глянув на конвой.

– Реаліти, – доповів той, – зчинили бешкет на базарі, обдурили торгівку, порушували громадський порядок.

Офіцер схвально кивнув головою, підняв слухавку, натиснув клавішу й шанобливо мовив:

– Пане Джойст? Є клієнти для вас. Слухаюся, пане Джойст... Неодмінно, пане Джойст... Про що мова, пане Джойст...

Офіцер підкреслено шанобливо, ніби співрозмовник міг його бачити, поклав слухавку.

– До особливого відділу їх, до пана Джойста, – наказав він.

Бранців повели сірим коридором, який закінчився міцними металевими дверима.

– Рику, мені страшно... – прошепотіла Шаната.

– Припинити розмови! – гримнув конвойний і замахнувся автоматом. Шаната здригнулася й відсахнулася.

– Ти... це... як його... виродок! – заступився за Шанату Васла, за що відразу отримав прикладом по спині.

– Мовчати!

Конвойний натис на кнопку дзвінка, за мить двері повільно відчинилися. Далі, таким же сірим тісним коридором бранців повів уже інший конвойний, у вусі якого зблискувала срібна кліпса.

– Стояти! – скомандував він, коли процесія дійшла до невеличкої кімнатки. У кутку, за найзвичайнісіньким канцелярським столом сидів невисокий на зріст кремезний глюк із золотою кліпсою у вусі. Він глузливо оглянув бранців.

«Напевно, це і є пан Джойст. Але ж він не заражений вірусом! – раптом подумав Рикпет. – Усі заражені, а він – ні!»

– Звичайна процедура, – кинув конвойному той, хто сидів за столом.

– Слухаюся, – відповів конвойний і вийшов з кімнати іншими дверима.

Джойст підняв погляд на Рикпета:

– Хто такий? І як ти посмів порушувати громадський порядок?

– Та нічого я не порушував! Я хліба хотів купити, а ця... Розкричалася, як не знаю хто! Подумаєш, сказав «Будьте люб'язні!»! Що в цьому поганого? Ніщо так дорого не цінується й не коштує так дешево, як ввічливість.

– І звідки ж ти такий розумний? – поцікавився Джойст.

– Я з... – Рикпет затнувся. Ледь не сказав, що з фізичного світу, а потім подумав: «А раптом приймуть за божевільного? Що ще за фізичний світ такий? Краще промовчати».

І він відповів невиразно:

– Звідтіля...

– Ага... ага... Отже, звідтіля? Ну й добре! Звідтіля, то й звідтіля! Пройди в сині двері, – Джойст побачив, що бранець завагався, і підбадьорливо кивнув, – нічого страшного там немає. А не підеш – усе одно примусимо! Це дурниці... Лише медична перевірка: є в тебе Х-вірус чи ні.

Рикпет подумав, що Джойст має рацію – все одно примусять, опиратися безглуздо, і він сміливо взявся за ручку дверей. Кімната, куди він потрапив, була світлою. На столі стояв великий кубічний апарат, поряд з яким терпляче стовбичив той самий конвоїр, який зустрів їх біля залізних дверей.

«Цікаво, – подумав Рикпет, – їх що, всього двоє?»

Рикпета поставили перед блакитним екраном, який висів на стіні, а на лоб наклали два датчики на присосках. Від холодного дотику гуми Рикпет здригнувся.

– Стояти сумирно, не смикатися! – наказав конвоїр.

У вічі Рикпету вдарив сліпучий промінь, від несподіванки він здригнувся.

– Я ж сказав не смикатися! Ще раз...

Знову промінь ударив межі очі. Цього разу Рикпет витримав і не ворухнувся.

– Добре, йди в сині двері.

Рикпет слухняно пройшов у двері. Уздовж стіни без вікон тяглася довга вузька лава. Він знизав плечима, не розуміючи процедури, яку щойно пройшов, і сів на лаву. За кілька хвилин до нього приєдналася Шаната, а далі й Васла.

– Це... як його... Дурнів знайшли... Ліхтариком ще світять!

– Як вони можуть за допомогою світла визначити, заражені ми цими самими Х-вірусами чи ні? – невідомо в кого запитала Шаната.

До кімнати ввійшов охоронець:

– Ідіть за мною!

Опиратися було безглуздо. Вся трійця покірно пішла за охоронцем. Вийшли надвір. Ба припікало, було близько полудня. Надворі на бранців чекало сіре закрите авто. Охоронець розчинив дверцята:

– Вам сюди...

Кабіна із заграбованими вікнами була просторою, мабуть, розраховувалася на значно більшу кількість глюків. Задирчав стартер, зашумів двигун, і машина рушила.

Куди їх везли? І навіщо?

* * *

– Пане професоре! Пане професоре! Прокиньтесь, будь ласка! Професор Сидиром перевернувся на інший бік і чітко вимовив:

– Ні, шановні добродії, це тільки з одного боку... – та знову захропів.

Флоппі Ді здивовано хлопала віями.

– Пане професоре, а з іншого боку що? І боку чого? Та прокиньтесь ж ви нарешті! – Й вона щосили смикнула професора за плече.

Професор перестав хропоти й розплющив одне око.

– А... Це ти, Флоппі... – він потрусив головою, відганяючи рештки сну, і нарешті до нього дійшло, хто стоїть перед ним. Він скрикнув і одразу затулив собі рота долонею, – Флоппі? Ти як сюди пройшла? А якби побачила охорона? Збожеволіла...

– Тут збожеволієш... Інформа зникла.

Розмовляли пошепки, хоча сусіди професора спали, наче вбиті. Ще б пак! Цілий день усі працювали понад силу на овочевому полі, ввечері отримували вбогу вечерю й напівголодні лягали спати. Всі так стомлювалися, що сили не було навіть, аби побалакати про щось. І так день у день: робота... робота... робота...

Професора Сидиром, Флоппі Ді й принцесу Інформу було схоплено поліцейськими на одному з численних ринків міста. Підозри викликали їхні запитання, з яких одразу стало зрозуміло, що це – реаліти, й до того ж іще ненормальні. Хіба знайдеться нормальний цешеанець, який почне розпитувати про Директора планети Великого Сканера? Чи про Х-вірус? Смішно сказати! Хтось із пильних громадян одразу повідомив поліцію, що на ринку з'явилися дивні типи, які ставлять дуже й дуже підозрілі запитання. Для всіх дивних, підозрілих і надміру цікавих глюків, та й просто реалітів місце в країні Великого Сканера тільки одне – Забугорна Долина, в офіційних таємних документах іменована «Зоною номер нуль». Місце це було супер-

таємне, знали про нього тільки найбільш високопоставлені працівники Міністерства загальної безпеки. Долина відділялася від решти материка грядою високих гостроверхих скель, здолати які було не під силу навіть досвідченому скелелазові. Крім того, в передгір'ї спорудили лінію магнітних випромінювачів, пройти повз які не міг жоден глюк. Усі мешканці планети Ц знали про Забугорну Долину, але ніхто не знав, що в долині розташовується «Зона номер нуль», де утримуються заарештовані реаліти. Чим менше на планеті лишалося реалітів, тим менше згадували про долину – заражених ця тема просто не цікавила. Хіба мало долин на планеті? А що там нудяться сотні тисяч реалітів – про це не знали, а хто й чув щось краєм вуха, був упевнений, що то плітки. А їх слухати не треба, а тим більше розпускати, тому що дуже просто можна самому в цій долині опинитися.

У Забугорній Долині було збудовано безліч заводів і фабрик, величезні простори розорано під посіви зернових і овочів, безліч фруктових садів і ферм, у яких тримали худобу, в річках і озерах вирощувалася величезна кількість риби. І скрізь, на всіх роботах, під пильним наглядом озброєних до зубів охоронців надсаджувалися реаліти. Спочатку покарання за неслухняність призначалося одне й дуже суворе – розмагнічування, але згодом, коли реалітів почало залишатися дедалі менше, а місць, де потребували їхньої рабської праці, – дедалі більше, розмагнічування застосовувати майже перестали. Охоронці знаходили інші способи покарань: кидали в карцер, били кийками, позбавляли води та їжі; та хіба мало можна вигадати таких мук, острах яких змусить будь-якого глюка працювати як слід?

Професор, Флоппі Ді й принцеса перебували в Забугорній Долині вже другий місяць. Після короткої наради вирішили нізачо не говорити, хто вони такі, а тим більше, хто така Інформа. Хто його знає, що може вчинити Великий Сканер, якщо довідається, хто перебуває в його руках? Вирішили огледітися, а потім уже думати, що вдіяти. І ось на тобі – така придбінція!

– Як зникла? – трохи голосніше, ніж це було потрібно, запитав професор.

Сусід ліворуч перестав хропти й перевернувся з боку на бік. Професор і Флоппі застигли. Сусід щось пробурмотів уві сні й знову гучно захропив.

– Не знаю, – зашепотіла йому в саме вухо Флоппі. – Тільки я прокинулася, а її нема. Я подумала, може, вона в туалет вийшла, годину чекала, а її все нема й нема. Я виглянула з бараку – охоронця теж нема, от я до вас у барак і перебігла. А ваш охоронець теж кудись пішов.

– Зрозуміло, – пробурмотів професор, хоча нічого не було зрозуміло, – біжи назад, поки тебе не застукали. Чекай на Інформу, вранці побачимо. І не хвилюйся, вона звідси все одно не втече. Впевнений, ранком усе з'ясується.

Флоппі навшпиньки вислизнула з бараку. Свою помічницю професор заспокоїв, але сам не заснув до ранку: справді, куди могла подітися принцеса? Вночі! Не сказавши й слова Флоппі!

«Дівчисько! – лаявся подумки професор. – Неслухняне дівчисько! Отримає вона від мене, коли повернеться!»

Він проворочався без сну до самого ранку, і коли пролунав сигнал до пробудження, встав зовсім розбитим, але нічого вдіяти не міг, мусив одягатися, йти на сніданок, а потім на роботу. У їдальні він здала побачив Флоппі разом з Інформою, грізно насупився й підійшов до них.

– Дівчисько! Паска б тобі! – прошипів він грізно.

– Пане Сидиром, у мене є приголомшлива новина! – зашепотіла Інформа. – Тільки я тут говорити не можу, потім, надворі.

Професор здивовано знизав плечима й гмукнув:

– Таємниці... Подумаєш... – Він поставив перед собою тацю з тарілкою супу, шматком хліба й чашкою рідкого чаю, над якою здіймалася пара. – Тоді снідаймо швиденько.

За десять хвилин надворі Інформа неголосно розповідала про свою нічну пригоду. Учора вдень, під час роботи зовсім випадково вона почула дуже цікаву розмову. Говорили двоє молодих чоловіків.

– Зустрічаємося за годину після сходу Ка, – сказав один.

– Добре. Будь обережний! Приходь до старого колодязя, треба поговорити і дуже серйозно. Мені здається, що десь поруч із нами третється шпигун.

Обоє не бачили, що прикрита дверима Інформа добре чує їх розмову. Те, що співрозмовники побоювалися шпигуна, означало єдине: це були нескорені глюки, саме ті, кого так наполегливо шукала експедиція.

– І я пішла до цього колодязя, – розповідала далі Інформа, – прийшла набагато раніше, а потім побачила їх обох. Не хвилюйтеся, – вона поклала долоню на плече професора, – я не зізналася, хто я та звідки, сказала тільки, що ми хочемо боротися. А вони відповіли, що порадяться зі своїми друзями, а потім дадуть мені знати. От і все. Я дуже рада, що ми знайшли контакт із борцями проти тиранії Директора планети! Я вважаю, що це велика удача!

– Хтозна... Це як сказати... Ти навіть не уявляєш, якому ризику піддаєшся!

– Який тут може бути ризик? – здивувалась Інформа.

– Дівчинко, – пробурмотів професор, – а ти не думала, що буде, коли друзі цих друзів не захочуть прийняти нас у своє коло? Тоді ти, втаємничена в їхні справи, станеш для них смертельно небезпечною! Адже ти можеш їх виказати!

– Але я ж їх ніколи не викажу!

– Але вони ж бо цього не знають! – скрушно похитав головою професор, помовчав і додав: – Ну, й зчинили ж ви бучу, ваша високосте... Зараз ми не маємо вибору, треба йти до цих людей і зізнаватися, хто ми, інакше це все може погано скінчитися. Ти знаєш, де вони живуть?

– Ні, – похитала головою Інформа, – зате знаю, де вони працюють.

– І де ж?

– На п'ятому овочевому полі.

– Це поряд із полем, де працюю я. Які вони з вигляду, як їх звуть?

– Як звуть – не знаю, а вигляд... Років по двадцять п'ять, обидва з бородами, один рудий, а другий чорнявий.

– Рудий, кажеш? Ну, що ж... Це теж прикмета. Я постараюся з ним поговорити. Якщо вийде, звичайно. А ти, будь ласка, надалі без будь-якої самодіяльності! Тут легко дров наламати!

– Гарзд, пане професоре.

– Отож бо...

Розділ 6

– Не зрозумів... – пробурмотів розгублений Брейк. – Агов, ти де? Що за жарти?

Вчені в білих халатах теж здивовано кліпали очима.

– Це не науково, – високо підняв брови один з них.

– Це химерно! – вигукнув другий.

– Отетеріти... – протяг третій.

Блакитна хмаринка, на яку перетворився Дроник, перейшла у формат чистої цифри, непомітно для всіх згустилася в куточку кімнати й раптом перетворилася на Брейкового двійника.

– Е-е... – мовив справжній Брейк. – Це вже не смішно! Це самозванство!

– Ну чому ж? – точнісінько таким же голосом поцікавився Дроник, – дуже навіть цікаво зараз довідатися, хто з нас є справжній Брейк! Може, перевіримо відбитки пальців? Запевняю вас, у мене вони будуть більше схожими на справжні, а може, навіть і більш справжні за справжні!

– Які дурниці! – заволав Брейк. – Закінчуй цю комедію!

– Бачу, що переконав, – сказав Лжебрейк голосом Дроника, розсипався на блакитний пил, і замість нього виник усміхнений Дроник.

– Як ви це робите? – запитав уражений Брейк.

– Та, взагалі, це не складно. Просто переходжу у формат чистої цифри, а вже перебуваючи в цьому форматі, можна перетворитися на кого завгодно.

– Можеш навчити? – очі в Брейка спалахнули.

– Ні... – Дроник похитав головою. – Це для мене просто, а от пояснити, як це відбувається, я й сам не можу. Ну, тепер вірите, що я не з вашої планети?

Учені презирнулися: доводилося вірити, а Брейк ще й досі чухав потилицю – надто дивне видовисько він щойно побачив.

– А що, – запитав він обережно, – твої друзі теж так можуть? Ну, тобто, зникати й перетворюватися на кого завгодно?

– Ні, це можу лише я один. Як я розумію, ви намагаєтеся знайти ліки від вірусу?

– Так, незважаючи ні на що, ми боремося, – гордо відповів Брейк, – щоправда, нас не дуже багато. Заражені від боротьби відмовилися, їм і так добре. А от ми, реаліти, будемо боротися, нехай з нас залишиться тільки один!

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.